

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом засідання
Вченої ради факультету
іноземних мов
від 17 травня 2023 р. № 8

**ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
з «Практичного курсу німецької мови та практики перекладу»**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

освітньо–професійна програма «Філологія. Переклад (англійська, німецька)»

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

м. Київ, 2023 рік

програма підсумкової атестації
для здобувачів вищої освіти освітньо–професійної програми «Філологія. Переклад
(англійська, німецька)»

Розробники: Кажан Ю.М., к.п.н., доцент, доцент кафедри романо–германської філології
Ніколаєнко В.В., ст. викл. кафедри романо–германської філології

Програма кваліфікаційного екзамену обговорена та схвалена на засіданні кафедри романо–
германської філології
протокол від 16 травня 2023 № 8

© Кафедра романо–германської
філології, 2023
© МДУ, 2023

Зміст

Перелік компетентностей випускника.....	4
Результати навчання.....	5
Цілі і завдання кваліфікаційного екзамену з Практичного курсу німецької мови та практики перекладу.....	5
Кваліфікаційний екзамен з Практичного курсу німецької мови та практики перекладу	6
Критерії оцінювання кваліфікаційного екзамену з Практичного курсу німецької мови та практики перекладу	9
Список основних рекомендованих довідкових джерел	13

1. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	1) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	КЗ-3
	2) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	КЗ-4
	3) Здатність працювати в команді та автономно.	КЗ-5
	4) Здатність спілкуватися іноземною мовою.	КЗ-6
	5) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	КЗ-7
	6) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	КЗ-8
	7) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	КЗ-9
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	КП-6
	2) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.	КП-7
	3) Здатність надавати експертну консультацію при вирішенні суспільних проблем на різних рівнях комунікації з урахуванням особливостей мовленнєвої ситуації при здійсненні процесу міжкультурного спілкування.	КП-9
	4) Здатність порівнювати норми та узуси мов, залучених у перекладі на рівні тексту, розрізняти та адекватно відтворювати у мовах оригіналу та перекладу поверхневу та глибинну структуру текстів, визначати вербальні та невербальні засоби передачі глибинних структур тексту у перекладацькій практиці; тлумачити невербальні засоби спілкування, що використовуються іншомовним комунікантами.	КП-10
	5) Здатність створювати автентичні тексти мовою перекладу (англійською, німецькою), володіння термінологічним апаратом перекладу, використання традиційних та інноваційних методів перекладу у практичній діяльності, знань з методики викладання перекладу для удосконалення процесу навчання та відповідності сучасним вимогам суспільства, здатність логічно і стилістично правильно викласти текст при перекладі з іноземної мови на рідну та навпаки.	КП-11

2. Результати навчання

Результати навчання	Шифр результату навчання
1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	РН 1
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	РН 2
3. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладі аспектів обраної філологічної спеціалізації.	РН 9
4. Збирати систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).	РН 10
5. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	РН 11
6. Дотримуватися правил академічної доброчесності.	РН 12
7. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	РН 14
8. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	РН 16
9. Створення автентичних текстів рідною мовою та мовами перекладу (англійською, німецькою), володіння термінологічним апаратом перекладу, використання традиційних та інноваційних методів перекладу у практичній діяльності, знань з методики викладання перекладу для удосконалення процесу навчання та відповідності сучасним вимогам суспільства, логічне і стилістично правильне викладання тексту при перекладі з іноземної мови на рідну та навпаки.	РН 20

3. Цілі і завдання кваліфікаційного екзамену з Практичного курсу німецької мови та практики перекладу

Розвиток освіти в Україні визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, реалізацією положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки. У світлі

окресленої орієнтації комплексний кваліфікаційний екзамен з практичного курсу німецької мови та практики перекладу включає комплекс дисциплін.

Кваліфікаційний екзамен з практичного курсу німецької мови та практики перекладу має на меті перевірку і оцінку професійної (мовної, мовленнєвої, країнознавчої та перекладацької) компетенції майбутніх перекладачів. Випускники ОС «Магістр» повинні володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами німецької мови, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи перекладача.

4. Кваліфікаційний екзамен з Практичного курсу німецької мови та практики перекладу

На кваліфікаційному екзамені з практичного курсу німецької мови та практики перекладу студенти повинні продемонструвати достатній рівень сформованості перекладацьких навичок та розвиток перекладацьких умінь в процесі письмового перекладу.

Випускники ОС «Магістр» повинні володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами німецької та української мов, вміти правильно реалізовувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи перекладача.

Структура та зміст кваліфікаційного екзамену з Практичного курсу німецької мови та практики перекладу

1. Перегляд автентичного відеофільму з подальшим виконанням завдань до нього.

Завдання спрямоване на перевірку рівня сформованості вмінь аудіювання. Для перегляду пропонується фільм суспільно-політичного характеру тривалістю до 3 хвилин.

2. Виконання лексико-граматичного тесту з практичного курсу німецької мови. Завдання спрямоване на перевірку рівня спрямованості лексичної та граматичної компетенції студентів.

3. Реферування німецькомовної статті.

Це завдання дає можливість виявити рівень сформованості комунікативної компетенції. Завдання забезпечує перевірку вміння студентів реферувати німецькою мовою професійно-спрямовані тексти, а також вміння розкрити проблему, про яку йдеться

в тексті. Відповідаючи на запитання екзаменатора, студенти повинні розвинути тему, що викладено у статті, висловити власну думку й аргументувати її.

4. Усне повідомлення за темою.

Студентам пропонуються комунікативні теми: *Die Europäische Union, Frauen und Männer, Sitten und Bräuche Deutschlands, Probleme der Jugendlichen, alternative Energiequellen, Gefühle und Emotionen, Probleme der Flüchtlinge, Wissenschaft, Kulturwelten* та інші. В процесі співбесіди з екзаменаторами студенти повинні вміти викладати різноманітні точки зору на задану проблему, визначити своє ставлення та вміти адекватно реагувати на питання екзаменаторів.

Структура екзаменаційного білету

1. Sehen Sie sich die Videosequenzen an und beantworten Sie die Fragen.
2. Machen Sie den lexiko-grammatischen Test.
3. Lesen Sie den Text „Plastikverbot in Deutschland“ und fassen Sie ihn kurz zusammen.
4. Sprechen Sie zum angegebenen Thema „Erklären Sie, was bedeutet für Sie den Begriff „Migration“. Was verstehen Sie darunter und welche Assoziationen haben Sie dabei?“

Зразок лексико граматичного тесту з Практичного курсу німецької мови та практики перекладу

1. Das Haus die Tür der Schlüssel = _____ Haustürschlüssel.
a) Das b) Die c) Der d) Dem
2. _____ mag ich ihn ja, aber _____ finde ich ihn nervig.
a) Diesseits/jenseits b) Hierseits/daseits c) Einerseits/andererseits d) Aufseits/abseits Stufe zehn:
3. Der Chirurg behauptete, _____ Patientin gehe es heute blendend.
a) ihrer b) seiner c) dessen d) dem
4. Kleine Schäden lassen sich _____ regulieren, _____ eine Versicherung ist trotzdem sinnvoll.
a) zwar/aber b) sowohl/als auch c) zu/um d) entweder/oder
5. Könnten Sie mir _____ eine Infobroschüre schicken?
a) ruhig b) aber c) genau d) vielleicht
6. Es war ein _____ und _____ Ausflug.
a) ereignis/abwechslung b) ereignisreiches/abwechslungsreiches c) ereignisreicher/abwechslungsreicher d) ereignisreicher/abwechslend

7. Die Oper gestern war nichts _____.
- a) Besonders b) besonders c) besonder d) Besonderes
8. Viele Leute schwärmen von den vielen Brotsorten hier. Ich tue _____ auch.
- a) diesen b) es c) dessen d) diese
9. Er sagt jedem immer gleich seine Meinung. Er _____.
- a) nimmt kein Blatt vor den Mund. b) redet um den heißen Brei herum. c) dreht einem das Wort im Mund um. d) redet wie ein Wasserfall.
10. Das Buch _____ Wissenschaftlers war innerhalb weniger Tage ausverkauft.
- a) dem bekannten b) der bekannten c) des bekannten d) dieses bekannte S P R E C H E N , V E R S T E H E N , E R L E B E N . Stufe elf:
11. Außerhalb der Sprechstunde wählen Sie bitte folgende Notrufnummer zwecks _____.
- a) dem Bereitschaftsdienstplan b) der Bereitschaftsdienstplan c) den Bereitschaftsdienstplan d) des Bereitschaftsdienstplans
12. Für die feierliche Abendveranstaltung beachten Sie bitte folgenden Kleidungsstil: _____.
- a) bequem und geschmacklos b) salopp und ungemütlich c) festlich und elegant d) korrekt und neutral
13. Die Männer misstrauten den Frauen völlig und die Frauen reagierten _____.
- a) entsprechend b) bindend c) folgend d) aufsteigend
14. Nach langem Hin und Her _____ er zu _____, dass er doch einen Fehler gemacht haben könnte.
- a) beschloss/den Zeitpunkt b) fand/die Erkenntnis c) gelangte/der Überzeugung d) kam/den Beschluss
15. Eine Fortsetzung des Projektes kam _____.
- a) zum Vorschein b) unter Anklage c) zur Sprache d) in Abhängigkeit
16. Er ging _____ Labor und befand sich in _____ Rauchwolke.
- a) ins/einer b) in dem/eine c) ins/eine d) in dem/einer
17. Stelle das Paket bitte vor _____ Regal, vor _____ der Computer steht.
- a) dem/dem b) das/dem c) das/das d) dem/das
18. Da wird der Hund _____.
- a) zum Schuh b) in der Pfanne verrückt c) von dem Elch geknutscht d) vor die Säue geworfen
- Stufe zwölf:
19. Alle Männer tragen Rüstungen aus Leder und Metall; es _____ sich um Kämpfer handeln.

a) soll b) darf c) muss d) mag

20. Man will ein Produkt verkaufen. Der angebotene Gegenstand sollte vom _____ des Kunden aus begehrenswert sein.

a) Grund b) Anlass c) Standpunkt d) Stand

21. Darauf _____ der Regierungssprecher, man solle doch vor der eigenen Tür kehren, schließlich sei das eine böswillige Unterstellung.

a) fragte b) entgegnete c) hoffte d) erörterte

22. Im Ausland ist die Deutsche Welle der bekannteste deutsche Sender. Er strahlt _____ seine Programme auf allen fünf Kontinenten aus.

a) hoffentlich b) deshalb c) öffentlich d) nämlich

23. Der Einsatz der Technik hat uns zweifellos einen hohen Lebensstandard gebracht, für den wir gern manchen Nachteil _____.

a) zum Kauf nehmen b) in Rechnung stellen c) auf Rechnung setzen d) in Kauf nehmen

24. Im Handwerk bleiben die Männer häufig _____, weibliche Lehrlinge sind dagegen in vielen kaufmännischen Berufen in der Mehrzahl.

a) für sich b) miteinander c) unter sich d) beieinander

25. General Motors in Detroit _____ den größten Automobilkonzernen der Welt und stellt auch viele andere Produkte her.

a) macht aus b) gehört in c) liegt in d) zählt zu

Загальні теми усного повідомлення за мовленнєвою ситуацією

1. Zusammenleben in der multikulturellen Gesellschaft
2. Integration der Flüchtlinge und ihren Einfluss
3. Wohlstand und Armut
4. Frauen und Männer und ihre Weltanschauungen
5. Wissenschaft und ihren Einfluss auf den Alltag
6. Internet. Seine Vorteile und Nachteile
7. Kulterwelten
8. Weltkulturerbe
9. Sprachen und Dialekte
10. Gefühle und Emotionen

5. Критерії рівня сформованості іншомовних комунікативних компетенцій студентів з німецької мови

Оцінювання знань студентів здійснюється за критеріями рівня сформованості іншомовних комунікативних компетенцій (шкала ECTS) і складає 100 балів (див. Таб.1).

Таблиця 1

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти під час іспиту

Питання екзаменаційного білету				Загальна сума
аудіовізуальна рецепція	лексико- граматичний тест	реферування німецькомовної фахової статті	усне повідомлення за комунікативною ситуацією	
5	25	35	35	100

Загальна оцінка за іспит складається з суми балів за 1, 2, 3 та 4 завдання та становить максимальну кількість балів - 100.

1. Завдання «Аудіовізуальна рецепція»

Критерії рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції з аудіювання з німецької мови оцінюються максимально в 5 балів. За кожну правильну відповідь 1 бал.

2. Завдання «Лексико-граматичний тест»

Критерії оцінювання лексико-граматичного тексту з практики німецької мови для ОС «Магістр»

1. У тесті наводяться 25 запитань, які відображають опрацьований на заняттях матеріал з практики німецької мови.
2. До кожного питання надаються 3 відповіді (A,B,C) або 4 (A, B, C, D). Треба вибрати тільки одну вірну відповідь.
3. За тест одержують максимально 25 балів.

3. Завдання «Реферування німецькомовної статті»

Критерії рівня сформованості іншомовних комунікативних компетенцій здобувачів вищої освіти з німецької мови

<i>Оцінка</i>	<i>Завдання</i>
35-28	Зміст статті розкрито повністю. Монологічне повідомлення є структурованим, логічно завершеним; припускається наявність мовних та мовленнєвих помилок, виправлених здобувачем. Здобувачем використано значний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний мовний матеріал. Здобувач володіє вміннями та навичками реферування газетного тексту, адекватно реагує на питання екзаменатора, вміє підтримати бесіду за темою статті, використовує необхідні газетні кліше та формули реферування, висловлюється з необхідним ступенем деталізованості й тематичної складності, вміє розкривати імпліцитну інформацію тексту.
27-20	Основні положення статті розкрито. Монологічне повідомлення є в цілому структурованим та логічно завершеним. Здобувачем допущено 3-4 мовні та мовленнєві помилки та використано значний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний мовний матеріал. Здобувач добре володіє вміннями та навичками монологічного мовлення вміє підтримати бесіду за темою.
19-13	Основні положення статті розкрито в цілому. Монологічне повідомлення є в цілому структурованим та логічно завершеним. Здобувачем допущено багато мовних та мовленнєвих помилок. Здобувачем використано незначний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний матеріал. Здобувач задовільне володіє вміннями та навичками монологічного

12-1	мовлення, має труднощі при висловлюванні за проблемою статті. Зміст статті не розкрито. При реферуванні студентом допущено значну кількість мовних та мовленнєвих помилок. Здобувачем використано незначний по обсягу і комунікативному наповненню лексичний та граматичний матеріал. Здобувач не володіє вміннями та навичками монологічного мовлення, не розуміє питання екзаменатора.
0	Здобувач відмовляється відповідати.

4. Завдання «Усне повідомлення за темою»

Критерії рівня сформованості іншомовних комунікативних компетенцій здобувачів вищої освіти з німецької мови

Оцінка	Завдання
35-28	Тема розкрита повністю. Монологічне повідомлення є структурованим, логічно завершеним, комунікативним; Припускається наявність 1-2 мовних та мовленнєвих помилок, виправлених здобувачем. Здобувачем використано значний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний мовний матеріал. Здобувач володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення, ефективно і гнучко використовує іноземну мову в різноманітних ситуаціях, адекватно реагує на питання екзаменатора, вміє підтримати бесіду за темою висловлювання, висловлюється вільно і спонтанно, висловлюється з необхідним ступенем деталізованості й тематичної складності.
27-20	Тема розкрита повністю. Монологічне повідомлення є в цілому структурованим, логічно завершеним, комунікативним. Здобувачем допущено 3-4 мовні та мовленнєві помилки та використано значний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний мовний матеріал. Здобувач добре володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення .
19-13	Тема розкрита в цілому. Монологічне повідомлення є в цілому структурованим, логічно завершеним, емоціональним, комунікативним. Здобувачем допущено багато мовних та мовленнєвих помилок та використано незначний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний матеріал.

12-1 0	Здобувач задовільно володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення. Тема не розкрита. Монологічне повідомлення характеризується наявністю мовних та мовленнєвих помилок. Здобувачем використано незначний по обсягу і комунікативному наповненню лексичний та граматичний матеріал. Здобувач не володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення. Здобувач відмовляється відповідати
------------------------------------	---

Рекомендована література до державного іспиту з практичного курсу німецької мови та практики перекладу

Базова

1. Koithan U., Schmitz H., Aspekte B2. Lehrbuch / Koithan U., Schmitz H. – Langenscheidt. Wien, 2008. – 198 S.
2. Koithan U., Schmitz H., Aspekte B2. Arbeitsbuch / Koithan U., Schmitz H. – Langenscheidt. Wien, 2008. – 183 S.
3. Buscha A. Begegnungen B1 / A. Buscha , S. Szita. – Schubert Verlag Leipzig, 2009. – 266 S.
4. Dallapiazza R.-M. Tangram aktuell 3. Kursbuch+Arbeitsbuch. Lektion 1-4 / R.-M. Dallapiazza, E. von Jan, T. Schönherr. – Max Hueber Verlag, 2009. – 143 S.
5. Dallapiazza R.-M. Tangram aktuell 3. Kursbuch+Arbeitsbuch. Lektion 5-8 / R.-M. Dallapiazza, E. von Jan, T. Schönherr. – Max Hueber Verlag, 2009. – 150 S.
6. Eisold K. Eurolingua Deutsch . Deutsch als Fremdsprache für Erwachsene. Teilband 2 / [K. Eisold, U. Koithan, C. Seiffert]. – Berlin : Cornelsen Verlag, 2006. – 156 S.
7. Esterl U. Team Deutsch 3. Deutsch für Jugendliche. Kursbuch / [U. Esterl, E. Körner, A. Einhorn u.a.]. – Stuttgart : Klett Verlag, 2008. – 151 S.
8. Funk H. Studio D. Deutsch als Fremdsprache. Kurs- und Übungsbuch. / [H. Funk, C. Kuhn, S. Demme u.a.]. – Berlin : Cornelsen Verlag, 2009. – 133 S.

Допоміжна

1. Hümmler-Hille C. Hören Sie mal! Teil 2 / C. Hümmler-Hille, E. von Jan. – Max Hueber Verlag, 2004. – 111 S.

2. Kursisa A. Deutsch ist easy! Lehrerhandreichungen und Kopiervorlagen „Deutsch nach Englisch“ für den Anfangsunterricht / A. Kursisa, G. Neuner. – Max Hueber Verlag, 2006. – 96 S.
3. Neuner G. Deutsch com. Deutsch für Jugendliche. / [G. Neuner, A. Kursiša, L. Pilypaitytė u.a.]. –Max Hueber Verlag, 2008. – 132 S.
4. Dreyer H. Lehr-und Übungsbuch der deutschen Grammatik / H. Dreyer, R. Schmitt. – Verlag für Deutsch, München, 1994. – 339 S.
5. Em. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag, Ismaning. 2002. – 248 S.
6. Perlmann-Balme M. em neu Brückenkurs. Kursbuch / M. Perlmann-Balme, S. Schwalb. – Max Hueber Verlag, 2008. – 128 S.
7. Perlmann-Balme M. em neu Brückenkurs. Arbeitsbuch / M. Perlmann-Balme, S. Schwalb. – Max Hueber Verlag, 2008. – 136 S.